

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 118/2010-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. novembra 2010 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Marianny Mochnáčovej a Petra Brňáka prerokoval prijatú sťažnosť spoločnosti H., H., S., zastúpenej advokátom JUDr. O. K., B., pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžf 55/2008 zo 4. decembra 2008 a takto

r o z h o d o l:

1. Základné právo spoločnosti H. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžf 55/2008 zo 4. decembra 2008 p o r u š e n é b o l o .

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžf 55/2008 zo 4. decembra 2008 sa z r u š u j e a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie.

3. Spoločnosti H. p r i z n á v a náhradu trov konania v sume 120,88 € (slovom stodvadsať eur a osemdesiatosem centov), ktorú j e Najvyšší súd Slovenskej republiky p o v i n n ý zaplatiť na účet advokáta JUDr. O. K. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. I. ÚS 118/2010-22 z 31. marca 2010 bola na ďalšie konanie prijatá sťažnosť spoločnosti H. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sžf 55/2008 zo 4. decembra 2008.

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľka sa žalobou na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) domáhala preskúmania zákonnosti právoplatného rozhodnutia Colného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“), ktorým bolo zmenené rozhodnutie Colného úradu Trenčín (ďalej len „colný úrad“) a ktorým bola sťažovateľka zaviazaná zaplatiť colný dlh v sume 56 324 Sk, pozostávajúci z cla a dane z pridanej hodnoty. Krajský súd rozsudkom č. k. 1 S 373/2006 zo 6. marca 2008 žalobu sťažovateľky zamietol, pričom na odvolanie sťažovateľky najvyšší súd rozsudkom zo 4. decembra 2008 rozsudok krajského súdu potvrdil.

3. Sťažovateľka namieta porušenie označených práv rozsudkom najvyššieho súdu a na preukázanie zásahu do svojich práv v sťažnosti uviedla tieto skutočnosti: *„Sťažovateľ tvrdí, že bolo porušené jeho právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu SR, ktorý zamietol odvolanie (správne potvrdil rozsudok krajského súdu, pozn.) sťažovateľa a nevysporiadal sa náležite s námietkami*

uvedenými v odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, ktorý sa nezoberal náležite dôvodmi uvedenými v žalobe.

V žalobe sťažovateľ namietol, že rozhodnutia colných orgánov boli vydané v rozpore s § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z. z. a porušenie zákona videl v tom, že colné orgány vydali rozhodnutie v jeho právnej veci podľa zákona, ktorý nebol platný t.j. zák. č. 180/1996 Z. z. Ustanovenie § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z. z., použitie tohto zákona umožnilo len v prípade, ak konanie vo veci začalo za účinnosti zákona 180/1996 Z. z. V danom prípade bolo preukázané, že konanie nezačalo za účinnosti zákona. Najvyšší súd sa s uvedenou námietkou vysporiadal tak, že rozhodnutie colných orgánov nemá konštitutívnu povahu a že iba deklaruje skutočnosť, s ktorou je spojený vznik colného dlhu a že deklaratórny charakter má aj v časti určenia dlžníka. Tento záver najvyšší súd vyslovil napriek tomu, že ustanovenie § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z. z. pre použitie skoršieho predpisu /hmotných aj procesných ustanovení/ ustanovilo ako zákonnú podmienku pre aplikáciu skorších predpisov začatie konania v čase ich účinnosti...

Sťažovateľovi bola uložená povinnosť zaplatiť colný dlh na základe zákona, ktorý nebol platný...

Sťažovateľ ďalej namietal, že Colný úrad Trenčín nebol miestne príslušným orgánom konať vo veci. Krajský súd bez odkazu na konkrétne zákonné ustanovenie k tejto námietke vyslovil právny názor, že Colný úrad Trenčín bol príslušným konať vo veci, pretože v jeho územnom obvode došlo k naplneniu právnych a skutkových podmienok vzniku colného dlhu. Ak teda došlo v územnom obvode Colného úradu Trenčín k naplneniu skutkových a právnych predpokladov k vzniku colného dlhu, tak potom Krajský súd mal vysvetliť, prečo dopravca, ktorý v územnom obvode colného úradu mal tovar vo svojej moci, nebol určený za dlžníka spoločne a nerozdielne so sťažovateľom... Najvyšší súd SR sa v napadnutom rozhodnutí touto námietkou sťažovateľa nezaoberal a krajský súd sa len formálne vysporiadal s touto námietkou bez toho, aby jeho dôvody uvedené v rozhodnutí mali oporu v skutkovom stave a v konkrétnom právnom ustanovení. Z toho vyplýva, že nestačí, keď súd v odôvodnení uvedie, že bol príslušný, alebo, že skutkové a právne podmienky boli naplnené v územnom obvode, ale musí uviesť dôvody reálne zodpovedajúce skutočnému obsahu administratívneho spisu, zohľadňujúc konkrétne ustanovenie právnej normy.

Sťažovateľ ďalej namietal, že colné orgány nezistili dostatočne skutočný stav veci, pretože nevykonali dokazovanie v súlade § 34 zák. č. 71/1967 Zb. Najvyšší súd však tuto námietku sťažovateľa nechal do úvahy, rovnako ako krajský súd prevzal ničím nepodloženú argumentáciu colných orgánov. Najvyšší súd SR, rovnako ako krajský súd, nechal do úvahy dôkaz predložený sťažovateľom List sp. zn. 2325/2003-890203 zo dňa 17.1.2003, o ktorom mali vedomosť colné orgány, ale do administratívneho spisu nebol založený. Tento dôkaz vyvracal argumentáciu colných orgánov, a preukazoval, že nezaevidovanie dodania tovaru colnými orgánmi vo svojej evidencii nepreukazuje porušenie povinnosti sťažovateľom ale naopak, je dôkazom o splnení si povinnosti vyplývajúcich zo spoločného tranzitného režimu, a je dôkazom o porušovaní právnych predpisov colnými orgánmi. Najvyšší súd ani krajský súd, na ktorý sa so žalobou na ochranu svojich práv obrátil sťažovateľ, mu neposkytli dostatočnú právnu ochranu, naopak poskytli právnu ochranu štátnemu orgánu, ktorého predložený listinný dôkaz, ako aj zavádzajúca argumentácia v rozhodnutiach usvedčuje z toho, že nerešpektuje zákon a v konaní postupuje tak, že odmieta dôkazy navrhnuté sťažovateľom a na zakrytie vlastných porušení použije účelovú argumentáciu, za dôkaz proti sťažovateľovi použije to, čo bolo jeho povinnosťou a čo sťažovateľ nemohol overiť /či dodanie zapísal, alebo nezapísal/, zatají výsledky šetrenia všetkých prípadov, ktoré ho z nezákonnej činnosti colníkov usvedčujú, navyše nevykoná dôkaz, ktorý navrhuje sťažovateľ /výsluch vodiča/, čo odôvodní tým, že aj tak pôjde o jeho subjektívne vyjadrenie. Teda hodnotí dôkaz bez toho, aby ho vykonal.

Z rozsudku Najvyššieho súdu, ani z rozsudku krajského súdu nie je zrejmé ako sa vysporiadali s predloženým listinným dôkazom, ku ktorému, a to z pochopiteľných dôvodov, sa colné orgány v priebehu súdneho konania ani nevyjadrili. Takýto rozsudok súdu utvrdzuje štátne orgány v tom, že za porušovanie právnej povinnosti štátnym orgánom ponesú právne dôsledky účastníci správneho konania.

Najvyšší súd aj krajský súd svojimi rozsudkami nielenže neposkytli právnu ochranu sťažovateľovi pred svojvoľným výkladom zákona a zatajovaním rozhodných skutočností správnym orgánom, ale zbavili ho aj zákonnej povinnosti objektívne zistiť skutočný stav veci. Ak by Najvyšší súd aj Krajský súd vzali do úvahy predloženú listinu nemohli by dospieť k záveru, že colné orgány objektívne zistili skutočný stav veci a nemohli by sa

stotožniť s postupom správneho orgánu t.j. spôsobom, akým vykonával dokazovanie a viedol správne konanie.

Žalobca tvrdí, že súd mu neposkytol dostatočnú súdnu ochranu, to potvrdzuje aj odôvodnenie jeho rozhodnutia, pretože vlastne vyslovil len súhlas s argumentáciou žalovaného, bez toho aby sa vysporiadal s tvrdeniami žalobcu v odvodnení rozsudku. Žalobca je toho názoru, že právo na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu podľa v čl. 46 ods. 2 ústavy nie je naplnené tým, že má právo podať žalobu, ale je naplnené tým, že súd sa bude dôsledne zaoberať obsahom rozhodnutia, ako aj dôvodmi uvedenými v žalobe...

Oprávneniu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietanému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú. Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu teda predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana v zákonom predpokladanej kvalite dostane. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonomnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti, svoje rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkovi konania posúdiť, ako súd ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa riadil pri svojom rozhodovaní o veci samej...

Súd je teda povinný skúmať argumenty a návrhy dôkazov predložených stranami. Ak súd neodpovedal dostatočne na špecifikované námietky účastníka týkajúce sa ním predložených písomných dôkazov, nerešpektoval základný princíp spravodlivého konania - princíp rovnosti zbraní. Obsah rozhodnutia krajského súdu nezodpovedá týmto zásadám a pretože najvyšší súd sa stotožnil s uvedenými závermi aj jeho rozhodnutie má tie isté nedostatky.

Sťažovateľ tvrdí, že právne závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislave sú zjavne neodôvodnené až arbitrárne, a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a majú za následok porušenie základných práv a slobôd. Sťažovateľovi bola uložená povinnosť zaplatiť colný dlh bez toho, aby bola jeho zodpovednosť riadne preukázaná, na druhej strane colné orgány konanie dopravcu nekvalifikovali ako konanie, ktoré zakladá jeho zodpovednosť za colný dlh, ak je

preukázané, že tovar bol odňatý spod colného dohľadu v územnom obvode Colného úradu Trenčín. Rozhodnutím colných orgánov bolo zasiahnuté do práva sťažovateľa tým, že mu bola uložená povinnosť zaplatiť colný dlh v rozpore s čl. 13 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky z dôvodov uvedených v tejto sťažnosti.“

4. Sťažovateľka poukazuje aj na iné rozhodnutie najvyššieho súdu v konaní, ktorého bola tiež účastníkom a ktoré sa týkalo „*rovnakej skutkovej veci*“ (rozsudok sp. zn. 3 SžoKS 30/2006). V tomto rozsudku podľa sťažovateľky najvyšší súd dospel k úplne opačným právnym záverom a rovnaké námietky sťažovateľky boli posúdené ako dôvodné na zrušenie napadnutých rozhodnutí colných orgánov.

5. V petite sťažnosti sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom rozhodol tak, že rozsudkom najvyššieho súdu bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ďalej žiada ústavný súd, aby zrušil rozsudok najvyššieho súdu a priznal jej právo na náhradu trov konania v sume 120,88 €.

II.

6. Ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval najvyšší súd, aby sa vyjadril k prijatej sťažnosti a ku vhodnosti ústneho pojednávania. Predseda najvyššieho súdu vo vyjadrení z 24. mája 2010 uviedol, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania pred ústavným súdom a navrhuje, aby sťažnosti vyhovené nebolo. K prijatej sťažnosti uviedol, že absentuje ústavný význam sťažnostných dôvodov a nesúhlasí s námietkami sťažovateľky, v zmysle ktorých má byť jeho rozsudok svojvoľný a arbitrárny. Poukazuje na to, že najvyšší súd postupom podľa § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) sa stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu, ktoré pokladá za vecne správne. Podľa názoru najvyššieho súdu sťažovateľka využíva ústavný súd ako piaty stupeň ochrany, keďže tou istou vecou a z tých istých dôvodov sa už zaoberali v poradí colný úrad, žalovaný, krajský súd a najvyšší súd. V závere najvyšší súd vo vyjadrení k prijatej sťažnosti uviedol: „*Sťažovateľ v podstate vedie odbornú polemiku o aplikácii colných predpisov*

colnými orgánmi a správnymi súdmi, ktoré majú na vec zhodný právny názor... Pokiaľ určitá právna skutočnosť (v danom prípade colný dlh) nastáva ex lege, možno jej vznik deklarovať iba podľa právneho predpisu účinného v období, kedy nastala. Ide pritom o zásadnú interpretačnú právnu otázku colného práva, ku ktorej sa súd vyslovil.“

7. Na výzvu ústavného súdu sťažovateľka prostredníctvom právneho zástupcu listom zo 14. mája 2010 oznámila, že netrvá na ústnom pojednávaní, keďže na ňom nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. K vyjadreniu pripojila aj 12 iných rozsudkov všeobecných súdov (krajského súdu a najvyššieho súdu), ktoré boli vydané v konaniach, ktorých ako žalobca bola účastníkom a v ktorých na rovnakom skutkovom základe všeobecné súdy dospeli k iným právnym záverom.

8. Ústavný súd po vyhodnotení stanoviska účastníkov konania dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, a preto boli splnené podmienky na upustenie od ústneho pojednávania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a sťažnosť bola prerokovaná na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu.

9. Po podrobnom posúdení sťažnosti, rozsudku najvyššieho súdu, obsahu vyžiadaného súdneho spisu a vyjadrenia k sťažnosti dospel ústavný súd na neverejnom zasadnutí senátu k záveru, že sťažnosť je dôvodná.

10. Ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Je teda garantom ústavnosti a súdnym orgánom, ktorý je povinný chrániť dodržiavanie a rešpektovanie ústavy všetkými orgánmi verejnej moci vrátane všeobecných súdov. Dodržiavanie ústavy orgánmi verejnej moci však nemožno vzťahovať len na strohé rešpektovanie jej jednotlivých článkov. Generálna interpretačná a realizačná klauzula ustanovuje, že výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4 ústavy). Výklad

každej právnej normy (právneho predpisu) musí byť konformný s ústavou ako základným zákonom štátu s najvyššou právnou silou. V prípade, že vec pripúšťa rôzny výklad, orgán aplikujúci právo je v konkrétnej veci povinný uprednostniť ústavne konformný výklad.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

12. Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že mu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonosti. Súdna moc je v Slovenskej republike rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd, čo vyplýva aj z vnútornej štruktúry ústavy (siedma hlava má dva oddiely, kde prvý upravuje ústavné súdnictvo a druhý všeobecné súdnictvo). Pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti ústavný súd nemôže

zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu (resp. práva na spravodlivé súdne konanie) rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne alebo svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

13. Podstata sťažnostných námietok, ktorými sťažovateľka odôvodňuje zásah do svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu spočíva v jej tvrdeniach, že najvyšší súd:

- Akceptoval zo strany žalovaného rozhodnutie o uložení povinnosti zaplatiť colný dlh podľa neúčinného právneho predpisu v rozpore s § 458 ods. 1 zákona č. 238/2001 Z. z. Colný zákon, ako aj rozhodnutie miestne nepríslušného colného úradu.
- Vôbec sa nezaoberal žalobnou a odvolacou námietkou, že colný úrad nevykonal ňou navrhnutý dôkaz – výsluch vodiča, ktorý tovar prepravil na územie Slovenskej republiky, čím sa mohli objasniť skutočnosti potrebné pre rozhodnutie o vymeraní colného dlhu sťažovateľke.
- Nevysporiadal sa s otázkou, že podľa relevantnej právnej úpravy je spoločným a nerozdielnym dlžníkom popri sťažovateľke aj dopravca, ak mali colné orgány za preukázané, že tovar unikol colnému dohľadu.
- Nevyhodnotil ako dôkaz listinu predloženú sťažovateľkou krajskému súdu (list žalovaného adresovaný colnému úradu sp. zn. 2325/2003-890203 zo 17. januára 2003), ktorou sťažovateľka preukazovala, že vo viacerých prípadoch, ktoré sa jej týkali, došlo k odňatiu tovaru spod colného dohľadu až po jeho dodaní úradu určenia, čo vylučuje jej zodpovednosť za vznik colného dlhu, čím sťažovateľka nepriamo poukazovala na protiprávnu činnosť colníkov.

14. Najvyšší súd ako odvolací súd súdneho prieskumu (čl. 46 ods. 2 ústavy) v rámci rozhodovania o odvolaní posudzoval zákonnosť rozhodnutí žalovaného a colného úradu, ktoré boli predmetom súdneho prieskumu a ktorým sťažovateľka vyčítala tak nedostatočné zistenie skutkového stavu, ako aj postup v rozpore s platným právom. Z obsahu sťažnosti sa dá vyvodit', že sťažovateľka vytýka najvyššiemu súdu dve základné pochybenia: (i) o nesprávne právne posúdenie veci v otázke určenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodovalo [§ 198 ods. 1 a 3 písm. d) zákona č. 180/1996 Z. z. Colný zákon účinný do 30. júna 2001 (ďalej len „zákon č. 180/1996 Z. z.)], a v otázke miestnej (ne)príslušnosti colného úradu a (ii) podstatné nedostatky odôvodnenia rozsudku, keďže tento náležitým a presvedčivým spôsobom nevysporiadal s jej žalobnou a odvolacou argumentáciou, v dôsledku čoho je jeho rozsudok arbitrárny.

15. Pre účely posúdenia ústavnoprávnej relevancie sťažnostných námietok sa ústavný súd oboznámil s odôvodnením potvrdzujúceho rozsudku najvyššieho súdu. Tento po prepise dôvodov rozsudku krajského súdu, obsahu odvolania a vyjadrenia k nemu na vlastné odôvodnenie rozsudku uviedol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§212 ods. 1 O.s.p, § 246c ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 prvá veta O.s.p.) a podľa § 250ja ods. 3, druhá veta O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V odvolacom konaní boli medzi účastníkmi konania sporné tie isté otázky ako v prvostupňovom konaní. Spornou bola právna otázka, či žalovaný správny orgán i správny orgán prvého stupňa aplikovali v napadnutých rozhodnutiach na posúdenie vzniku colného dlhu účinný hmotnoprávny právny predpis. Žalobca tvrdil porušenie ust. § 458 ods. 1 zák.č. 238/2001 Z.z. (Colný zákon).

Najvyšší súd zistil z úvodných ustanovení napadnutého rozhodnutia žalovaného i z prvostupňových rozhodnutí, že správne orgány procesne postupovali podľa zákona č. 240/2001 Z.z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a Colného zákona č. 238/2001 Z.z., účinných v čase vydania napadnutých rozhodnutí. Na posúdenie podmienok vzniku colného dlhu a určenie colného dlhu aplikovali ust. § 198 ods. 1 zákona č. 180/1996 Z.z. (Colný zákon v znení neskorších zmien a doplnkov, účinný do 30.06.2001).

Podľa § 458 ods. 1 zák. č. 238/2001 Z.z. (Colný zákon v znení neskorších zmien a doplnkov) na konanie začaté pred 01. júlom 2001 sa použijú doterajšie predpisy.

Podľa § 458 ods. 4 zák. č. 238/2001 Z.z. (Colný zákon v znení neskorších zmien a doplnkov) ak vznikol colný dlh iným spôsobom ako prijatím colného vyhlásenia, colný dlh sa oznámi dlžníkovi vydaním osobitného rozhodnutia.

Podľa § 198 ods. 1 zák. č. 180/1996 Z.z. (Colný zákon účinný do 30.06.2001) colný dlh pri dovoze tovaru, ktorý podlieha dovoznému clu, vzniká jeho nezákonným odňatím spod colného dohľadu.

Podľa § 198 ods. 2 zák. č. 180/1996 Z.z. (Colný zákon účinný do 30.6.2001) colný dlh vznikne v okamihu odňatia tovaru spod colného dohľadu.

Najvyšší súd zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že k odňatiu tovaru spod colného došlo jeho nedodaním v lehote určenej colným úradom odoslania. K odňatiu tovaru došlo za účinnosti Colného zákona č. 180/1996 Z.z. Colný dlh vzniká fakticky, priamo nastaním zákonom predpokladaných skutočností (§ 198 ods. 2 zák.č. 180/1996 Z.z.). Preto rozhodnutie colného úradu túto skutočnosť iba deklaruje. Rovnako je rozhodnutie deklaratórne i v časti určenia dlžníka – žalobcu. Na základe takto zistených skutočností najvyšší súd konštatuje, že žalovaný i Colný úrad Trenčín v napadnutých rozhodnutiach konštitutívne nerozhodovali - neaplikovali v tom čase už neúčinný právny predpis - Colný zákon č. 180/1998 Z.z., ale iba deklaratórne konštatovali skutočnosti, ktoré nastali za jeho účinnosti.

Colný úrad Trenčín konal ako príslušný orgán. V územnom obvode Colného úradu Trenčín došlo k naplneniu právnych aj skutkových podmienok vzniku colného dlhu, t.j. ku vzniku colného dlhu jeho nezákonným odňatím spod colného dohľadu.“

16. Keďže sa najvyšší súd s dôvodmi rozsudku krajského súdu stotožnil, ústavný súd sa oboznámil aj s týmto. Krajský súd po prepise dôvodov žaloby, vyjadrenia žalovaného, obsahu administratívneho spisu a príslušných zákonných ustanovení na vlastné odôvodnenie rozsudku uviedol:

„Súd dospel k záveru, že v danom prípade si žalobca svoje povinnosti v zmysle Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime riadne nesplnil, nakoľko nepredložil colnému úradu určenia predmetný tovar, prípadne počas konania nepredložil potrebné doklady o dodaní tovaru colnému úradu určenia alebo inému colnému úradu.

V danom prípade konanie začalo, keď colný úrad odoslania prijal návrh žalobcu a svojim rozhodnutím vydaným v colnom konaní prepustil predmetný tovar do navrhovaného režimu T1. S poukazom na uvedené sa na predmetný prípad musí aplikovať zákon č. 180/1996 Z.z., ktorý bol účinný v predmetnom období, teda aj deň, keď bol povinný žalobca predmetný tovar spolu s dokladmi, najneskôr predložiť colnému úradu určenia, t.j. do 7.3.2001, Colnému úradu Bratislava. Z predložených listinných dôkazov obsiahnutých v administratívnom spise je nesporné, že predmetný tovar bol privezený na územie Slovenskej republiky a zaevidovaný Hraničným colným úradom PCU D. dňa 1.3.2001 pod číslom ROT 6622 02101982, avšak predmetný tovar predložený nebol. Colný dlh v súlade s ust. § 198 ods. 1 zákona č. 180/1996 Z.z. vznikol v okamihu odňatia tovaru spod colného dohľadu, za čo možno považovať najneskôr deň 7.3.2001 - je možné považovať za okamih vzniku colného dlhu...

V preskúmvanej veci súd konštatoval, že žalobca v stanovenej lehote ani dodatočne ako hlavný zodpovedný nepredložil colnému úradu tovar s požadovanými dokladmi, a preto správne orgány postupovali správne v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami colného zákona, keď za colný delikt uložili žalobcovi povinnosť zaplatiť colný dlh.

Pre úplnosť je ešte potrebné uviesť, že súd konštatoval, že námietka miestnej nepríslušnosti Colného úradu v Trenčíne, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie, nie je dôvodná, nakoľko súd sa stotožnil s názorom, ktorý je obsiahnutý v napadnutom rozhodnutí žalovaného a síce, že Colný úrad v Trenčíne vo veci konal ako miestne príslušný, nakoľko v jeho územnom obvode došlo k naplneniu právnych aj skutkových podmienok vzniku colného dlhu, pretože v jeho obvode prišlo k odňatiu predmetného tovaru spod colného dohľadu.“

III.

17. Ako prvou sa ústavný súd zaoberal sťažnostnou námietkou týkajúcou sa nedostatku riadneho odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu, ktorý sa podľa tvrdení sťažovateľky nevysporiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami súvisiacimi s predmetom súdnej ochrany. Najvyšší súd pri odôvodňovaní potvrdzujúceho výroku svojho rozsudku aplikoval § 219 ods. 2 OSP v znení účinnom od 15. októbra 2008, podľa ktorého *„Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody“*. Uvedené ustanovenie bolo zavedené novelou Občianskeho súdneho poriadku vykonanou zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a z dôvodovej správy k tomuto zákonu vyplýva, že zákonodarca ním *„reaguje na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvého stupňa, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov je len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú účastníkom známe podania, známy napadnutý rozsudok a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd plne stotožňuje. Ide o ustanovenie v rovine fakultatívnej a umožňuje odvolaciemu súdu sa sústrediť už len na doplnenie presvedčivosti rozhodnutia a odvolacie súdy sa tak môžu sústrediť na judikatúru a odbornú literatúru. Tým sa môže zvýšiť aj dôvera v apelačné súdy, ktoré by v rozhodnutí menej kopirovali a viac argumentovali, čo nepochybne bude verejnosťou vítané.“*

18. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne

a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

19. Zákonodarcom upravenú fakultatívnu možnosť odvolacieho súdu obmedziť sa v odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia je vždy potrebné v záujme ústavne konformného výkladu (čl. 152 ods. 4 ústavy) aplikovať aj vo svetle judikatúry ústavného súdu a ESLP zaoberajúcej sa právom účastníka občianskeho súdneho konania na riadne odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu. Ak tak všeobecný súd nepostupoval, jeho rozsudok je nevyhnutné považovať za arbitrárny, svojvoľný, a tým priamo zasahujúci do základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. K tomuto záveru v právnej veci sťažovateľky viedli ústavný súd tieto úvahy:

20. Krajský súd žalobu zamietol v podstate z dôvodu, že colné konanie v prípade sťažovateľky začalo podaním colného vyhlásenia v čase začatia prepravy v Nemecku, čo bolo ešte počas účinnosti zákona č. 180/1996 Z. z., ktorého ustanovenia sú v dôsledku toho aplikovateľné v zmysle § 458 ods. 1 zákona č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zároveň nepovažoval za sporné, že sťažovateľke vznikol colný dlh odňatím tovaru spod colného dohľadu, keďže tovar nebol predložený colnému úradu určenia. Záverom skonštatoval, že vo veci

rozhodoval miestne príslušný colný úrad. Krajský súd sa však vôbec nezaoberal žalobnými námietkami týkajúcimi sa (i) nedostatočne zisteného skutkového stavu - nebol vypočutý vodič, ktorý ako jediný mohol potvrdiť či vyvrátiť, či tovar bol, alebo nebol dodaný colnému úradu určenia v spojení s tvrdením, že v celej rade prípadov je preukázané, že doklady preukazujúce dodanie tovaru colnému úradu určenia boli odoslané colnému úradu odoslania, ale v evidencii slovenských colných orgánov neboli zaevidované a (ii) obrany sťažovateľky o postavení dopravcu ako spoločného a nerozdielneho dlžníka. Krajský súd v rozsudku nijak nevyhodnotil ani listinný dôkaz predložený sťažovateľkou v priebehu konania na podporu jej žalobných argumentov - list žalovaného adresovaný colnému úradu sp. zn. 2325/2003-890203 zo 17. januára 2003. Rozsudok krajského súdu však ústavný súd pre nedostatok právomoci vyplývajúci z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy preskúmať nemohol.

21. V odvolaní proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka v podstate zopakovala žalobné dôvody a vytkla krajskému súdu, že nedal odpoveď na uvedené relevantné právne otázky. Najvyšší súd sa odvolacími dôvodmi sťažovateľky vysporiadal tým spôsobom, že sa sústredil na tie otázky, na ktoré krajský súd určitým spôsobom odpovedal, ale naopak opomenul reagovať na tie skutkové a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré síce sťažovateľ v žalobe (a následne v odvolaní) uplatnil, avšak z určitých dôvodov ostali mimo pozornosti krajského súdu a neskôr aj najvyššieho súdu.

22. Vyhodnotiac sťažnostnú argumentáciu sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd v rozsudku nedal žiadnu, nie to ešte ústavne akceptovateľnú odpoveď na, to:

(i) či rozhodnutie žalovaného správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutočného stavu veci, aj keď colné orgány odmietli vykonať sťažovateľkou navrhovaný dôkaz – výsluch vodiča, ktorý tovar prepravoval v čase, keď prišiel na územie Slovenskej republiky, avšak podľa žalovaného nedošiel do colného úradu určenia,

(ii) prečo nebola sťažovateľka zaviazaná (ak jej zodpovednosť bola zistená) na úhradu colného dlhu spoločne a nerozdielne s dopravcom,

(iii) ako vyhodnotil list žalovaného adresovaný colnému úradu sp. zn. 2325/2003-890203 zo 17. januára 2003, z obsahu ktorého vyplýva, že v mnohých iných

prípadoch, kde vystupovala sťažovateľka, bolo odbornou expertízou ústavu Policajného zboru zistené, že v niektorých prípadoch boli pečiatky na spätných listoch tranzitných dokladov falšované, avšak vo väčšine prípadov boli pečiatky pravé, a teda dodanie tovaru colnému úradu určenia bolo potvrdené a k porušeniu predpisov a odňatiu tovaru spod colného dohľadu došlo až po dodaní tovaru úradu určenia, z čoho sťažovateľka vyvodzovala protiprávnu činnosť colníkov a absenciu jej zodpovednosti za colný dlh. Z uvedeného listu taktiež vyplýva, že originály potvrdených spätných listov zaslali slovenským colným orgánom nemecké colné orgány, čo taktiež môže potvrdzovať tvrdenia sťažovateľky.

23. Podľa ústavného súdu v okolnostiach rozhodovanej právnej veci odvolacie námietky sťažovateľky signalizovali možnosť ich podstatného vplyvu na právne posúdenie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ako aj prvostupňového colného úradu. Napokon táto skutočnosť je zrejmá aj z rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu v iných obdobných veciach sťažovateľky, na ktoré poukázala v sťažnosti, resp. v písomnom podaní doručenom ústavnému súdu. V rozsudku sp. zn. 3 SžoKS 30/2006 zo 7. septembra 2006 najvyšší súd v čiastočne totožnom senáte k významu výsluchu vodiča uviedol, že sťažovateľka navrhovala vykonanie tohto dôkazu dôvodne, a poukázal na to, že „... *hodnotenie jeho výpovede z hľadiska vierohodnosti a miery subjektivismu, ako osoby reálne vykonávajúcej prepravu, musí byť vykonané jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti.*“. Dôvodnosť jeho výsluchu vyvodzoval z toho, „... *vodič, ktorý preváža tovar, označený ako odňatý spod colného dohľadu je práve tou osobou, ktorá sa môže vyjadriť k postupu ako prepravu uskutočnil a ukončil.*“. Tento rozsudok pritom musel byť najvyššiemu súdu v čase rozhodovania o tejto právnej veci známy. Navyše možno uviesť, že najvyšší súd v tomto rozsudku považoval za nezákonný postup žalovaného podľa zákona č. 180/1996 Z. z., keďže sa konanie nezačalo pred 1. júnom 2001 a za dôvodnú považoval aj obdobne vznesenú námietku sťažovateľky o miestnej nepríslušnosti colného úradu.

24. V ďalšom konaní v obdobnej právnej veci sťažovateľky najvyšší súd konštatoval, že ak žalovaný vylúčil z konania osobu dopravcu ako ďalšiu osobu zodpovednú za dodržanie všetkých podmienok a povinností pri režime tranzit, dopustiť sa nezákonnej ľubovôle (rozsudok sp. zn. 5 Sžf 81/08 z 22. septembra 2009). V tomto konaní najvyšší súd

taktiež nesúhlasil s tvrdením, že list žalovaného adresovaný colnému úradu sp. zn. 2325/2003-890203 zo 17. januára 2003, z ktorého vyplýva, že colníci boli zapojení do pašovania tovaru a môže prinajmenej preukázať niektoré tvrdenia žalobcu, predstavuje vnútornú korešpondenciu medzi colnými orgánmi. Uvedené závery viedli najvyšší súd v tomto konaní k zrušeniu rozhodnutia žalovaného.

25. Aj napriek tomu, že ústavný súd stabilne zastáva názor, že nie je jeho úlohou zjednocovať rozhodovaciu prax všeobecných súdov, lebo zjednocovanie rozhodovacej praxe je vecou odvolacích súdov, resp. najvyššieho súdu (I. ÚS 199/07, I. ÚS 235/07, I. ÚS 256/08), na tieto skutočnosti poukazuje preto, že z nich vyplýva relevancia skutkových a právnych námietok sťažovateľky pre rozhodnutie správneho súdu v konaní, ktorého výsledok (rozsudok) bol napadnutý sťažnosťou v tomto konaní na ústavnom súde.

26. Za týchto okolností preto bolo ústavnou povinnosťou najvyššieho súdu na uvedenú žalobnú a odvolaciu argumentáciu sťažovateľky primeraným a ústavne konformným spôsobom reagovať. Najvyšší súd však v odôvodnení napadnutého rozsudku nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (bod 22 nálezu) a nereagoval ani na podstatné odvolacie námietky, pričom od uvedenej povinnosti ho nemôže oslobodiť ani znenie § 219 ods. 2 OSP, ktoré nemožno aplikovať čisto formálne, ale v spojení s judikatúrou ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva a súčasne v spojení s § 157 ods. 2 OSP (m. m. I. ÚS 126/2010). Podľa uvedeného ustanovenia (ktoré primerane platí aj pre odvolací správny súd) totiž súd v odôvodnení rozsudku o. i. uvedie, ako vec právne posúdil. Ako je zrejmé z odôvodnenia rozsudku krajského súdu, tento sťažovateľkou prednesenú podstatnú argumentáciu (bod 20 nálezu) právne neposúdil. Za týchto okolností bolo preto povinnosťou odvolacieho súdu (a to bez ohľadu na znenie § 219 ods. 2 OSP), napraviť pochybenie krajského súdu a primeraným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať na podstatné žalobné a odvolacie námietky sťažovateľky. Najvyšší súd sa však touto právnou argumentáciou sťažovateľky vôbec nezaoberal (body 21 a 22 nálezu), v dôsledku čoho ústavný súd konštatuje, že svojím postupom pri odôvodnení napadnutého rozsudku porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Ústavný súd preto

výrokom tohto nálezu vyslovil, že rozsudkom najvyššieho súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, *tento zrušil a vrátil vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie [čl. 127 ods. 2 ústavy, § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde]*. *Za týchto okolností bolo predčasné, aby sa ústavný súd zaoberal prvou skupinou sťažnostných námietok (bod 14 nálezu).*

27. K výroku o porušení práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd stručne dodáva:

Ústavný súd si je vedomý, že vo veci Ferrazzini proti Taliansku (rozhodnutie z 12. júla 2001 vo veci sťažnosti č. 44759/98) ESLP konštatoval neaplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na daňové záležitosti, a to aj napriek finančným dôsledkom, ktoré nevyhnutne majú na platiteľov daní (m. m. I. ÚS 241/07). Ústavný súd sa však stotožňuje s názorom Európskeho súdu pre ľudské práva, že aj dohovor ako každodenne realizovaný a aplikovaný právny predpis má byť „živým nástrojom“, a je tak úlohou orgánov ho aplikujúcich interpretovať jeho ustanovenia i s ohľadom na možné meniace sa spoločenské podmienky. Za danej situácie charakterizovanej značným stupňom neustálenosti a permanentne prebiehajúcej kryštalizácie názorov Európskeho súdu pre ľudské práva na interpretáciu pojmu „občianske práva a záväzky“ použitého v čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to aj pri rozhodovaní o sporoch medzi fyzickými a právnickými osobami a orgánmi verejnej moci o zákonnosť rozhodnutí daňových orgánov (Bendenoun proti Francúzsku – rozsudok z 24. februára 1994, séria A, č. 284, Georgiou proti Spojenému kráľovstvu – rozhodnutie zo 16. mája 2000 o prijateľnosti sťažnosti č. 40042/98, Ferrazzini proti Taliansku – rozhodnutie z 12. júla 2001 vo veci sťažnosti č. 44759/98), ústavný súd nevidí žiaden rozumný dôvod robiť z hľadiska založenia svojej právomoci podľa čl. 127 ods. 1 ústavy pri preskúvaní postupov a rozhodnutí všeobecných súdov v rámci správneho súdnictva rozdiely medzi sťažovateľmi, ktorí v konaní pred ústavným súdom namietajú porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a sťažovateľmi, ktorí tvrdia porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Túto pozíciu potvrdzuje aj ustálená judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej

republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07). Zároveň ústavný súd stabilne vyslovuje porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru aj v takých konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je predmetom preskúmania rozhodnutie všeobecného súdu v správnom súdnictve týkajúce sa daňových záležitostí (I. ÚS 238/06, III. ÚS 305/08, III. ÚS 24/2010). V posudzovanom prípade pristúpil navyše ústavný súd k vysloveniu porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu na základe zistenia nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku, čo relevanciu z pohľadu práva na spravodlivé súdne konanie nepochybne má aj v prípade ústavno-súdneho prieskumu rozhodnutia všeobecného súdu vydaného v správnom súdnictve.

28. Ústavný súd vo svetle uvedených nedostatkov odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu, ktoré viedli k záveru o zásahu do práv sťažovateľky, poukazuje aj na tú časť jeho vyjadrenia k sťažnosti, kde sa najvyšší súd bráni tým, že zo strany sťažovateľky ide o odbornú polemiku o aplikácii colných predpisov, pričom colné orgány a správne súdy majú na vec zhodný názor. Ako je zrejmé z už uvedeného, v tomto konaní síce správne súdy a colné orgány mali na vec zhodný názor, tento sa však diametrálne odlišoval od názoru najvyššieho súdu v iných, skutkovo a právne obdobných veciach sťažovateľky (body 23 a 24 nálezu).

29. V ďalšom konaní bude najvyšší *súd viazaný vysloveným právnym názorom ústavného súdu (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde) a jeho povinnosťou bude ústavne konformným a presvedčivým spôsobom vysporiadať sa s odvolaním sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu. Ústavnému súdu totiž pre nedostatok právomoci neprislúcha zaujať stanovisko (i) k významu výsluchu vodiča z pohľadu riadneho zistenia skutočného stavu veci (ii) ani k prípadnej spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti sťažovateľky a dopravcu a (iii) ani k otázke určení momentu odňatia tovaru spod colného dohľadu a momentu vzniku colného dlhu. Bude preto úlohou najvyššieho súdu, aby reagujúc na odvolacie dôvody dal odpoveď na tieto otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktoré spočívajú v rovine colného a správneho (vždy však podústavného) práva.*

30. Keďže sťažovateľka si uplatnila náhradu trov konania pred ústavným súdom a v konaní bola úspešná, s poukazom na § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde jej ústavný súd priznal náhradu trov konania pred ústavným súdom. V zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov je základná sadzba tarifnej odmeny jedna šestina výpočtového základu za jeden úkon právnej pomoci v konaní pred ústavným súdom, pričom sťažovateľke by prislúchala náhrada trov konania v sume 245,70 € [2 úkony právnej pomoci po 115,90 €, t. j. prevzatie a príprava zastúpenia, sťažnosť, 2 x paušálna náhrada hotových výdavkov po 6,95 €]. Pri určení výšky priznanej náhrady trov konania však ústavný súd nemohol priznať viac než žiadala (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), teda 120,88 €, ktoré zaviazal najvyšší súd zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2010